

teresse for dette Spørgsmaal, idet Fællesstyrelsen opfordrede Distriktsstyrelserne til at optage som Punkt paa Distriktsmødernes Dagsorden „Kvinderne og Sundhedsvedtægterne“. Der foreligger i „Kvinden og Samfundet“ Nr. 18, 1917, til Eksempel Beretning om Distriktsmødet i de sjællandske Kredse, hvor Hr. Kredslæge Lemche gav Oplysning om Sundhedskommissionernes Virksomhed op opfordrede Kvinderne til at kræve at blive Medlemmer af Sundhedskommissionerne.

Saa vidt det kan ses, er der endnu kun faa Kvinder i Sundhedskommissionerne, i hvert Fald mødte ved den nylig i København afholdte Hygiejnekongres kun to Kvinder som Repræsentanter for Sundhedskommissioner (Gentofte og Roskilde).

For at vække Medlemmernes Interesse for dette Spørgsmaal, skal vi yderligere oplyse følgende: Sundhedsvedtægter gælder for en enkelt Kommune og de tilvejebringes i Henhold til Love af 12. Jan. 1858 og 28. Marts 1868; medens København og alle Købstadkommuner har Sundhedsvedtægter, findes saadanne kun for 710 af Landets 1161 Landsogne.

Sundhedsvedtægterne indeholder Bestemmelser vedrørende Drikkevand, Spildevand, Møddinger, Latriner, Beboelsesbygninger, Tilsyn m. Fabriker, Slagterier, Mejerier, Brødudsalg, Børneasyler og Kostskoler m. m. og Kontrol med Kød og Mælk. Endvidere indeholder Vedtægterne Bestemmelser om, hvor mange Medlemmer, der skal være i Sundhedskommissionen, som iøvrigt vælges af Sogneraadet blandt de til samme valgberechtigede Beboere.

Af ovenstaaende fremgaar, at der endnu mangler Sundhedsvedtægter for ca. 40 pCt. af Landkommunerne, og i mange af de Kommuner, der har Vedtægter, overholdes disse ikke — enten har man ikke valgt nogen Sundhedskommission eller den fungerer ikke. Der er saaledes et Arbejde at udrette for at forbedre de hygiejniske Forhold her i Landet. Arbejdet er taget op bl. a. gennem Sundhedsstyrelsen og de under denne ansatte Kredslæger, men som fremhævet paa Hygiejnekongres-

sen, en virkelig Forbedring af de hygiejniske Forhold kan kun naas, naar Befolkningen forstaar Nødvendigheden heraf, og naar Sundhedskommissionerne derfor føler, at de varetager Befolkningens Interesse ved at kræve Sundhedsvedtægterne overholdt.

Det er naturligt, at Kredslægerne venter at finde Forstaaelse hos Kvinderne, hvorefter mange, som Hr. Kredslæge Ingerslev rigtig siger, arbejder i Hygiejnens Tjeneste.

Paa Dansk Kvindesamfunds Kursus i Sundhedslære er der hovedsagelig undervist i *personlig Hygiejne*; vi anbefaler Kredsen at opfordre Kredslægerne til at holde Foredrag om *offentlig Hygiejne* og minder om, at man kan faa Undervisningsmateriel, der omhandler et enkelt af dennes Afsnit at laane ved Henvendelse til Komiteen til Oprettelse af en permanent Udstilling for Hygiejne (se „Kvinden og Samfundet“ Side 49, 1919).

En Omlægning af det huslige Arbejde.

Det er en Kendsgerning, at den kvindelige Ungdom mere og mere gaar fra det huslige Arbejde over i andre Virksomheder. De unge Piger foretrækker Arbejdet i Forretninger, paa Kontorer, i Fabriker o. l. fremfor Husgerning, og Mangelen af kvindelige Hjælpere i Hjemmene har derfor gjort det Spørgsmaal brændende, om ikke den nuværende Ordning med fast tjenende Arbejdskraft er forældet, og om ikke en Omlægning af det huslige Arbejde er en Nødvendighed, hvis ikke Hjemmene skal gaa til Grunde.

Fra Husmødrenes Side klages der over de unge Pigers Ulyst til husligt Arbejde, og deres Udygtighed heri, og fra de tjenendes Side ankes over de daarlige Pladser og de ukyndige Husmødre. Men der ikke er et Gran af Sandhed i begge disse Paastande.

Det siger sig selv, at en Samvirken mellem en ukyndig Husmoder og en uduelig Hjælper, kan ikke blive tilfredsstillende for nogen af Parterne, og den Gnidningsmodstand, der her ved fremkommer, bidrager ikke til at skabe Hygge i Hjemmet. Men at ville højne det huslige Arbejde ved et Forsøg paa at faa unge Piger fra saa-

kaldte dannede Kredse til at tage tjenende Pladser i Hjemmene vil sikkert vise sig som en umulig Plan. Ondet har dybere Rødder. Det vil kun være — for at bruge en Lignelse — at sætte en ny Klud paa en gammel Klædning.

Nej. Husgerning maa helt og fuldt ud være et Fag, her nytter ikke noget Lapperi — et Fag, der kræver en solid Uddannelse, og som kan sikre den, der vælger denne Gerning, en Mulighed for at kunne skabe sig en selvstændig Livsstilling.

Der er vel ikke en Virksomhed, der har saa mange Fuskere som Husgerning. At lære Husholdning var i tidligere Dage ensbetydende med en Uddannelse i den højere Kogekunst, ofte en mere forfinet Madlavning, end vedkommende senere fik praktisk Anvendelse for. Nu har man mere Forstaaelsen af, at huslig Uddannelse er en Tilegnelse af mangeartede Færdigheder og Kundskaber.

Men der kan selvfølgelig ikke være Tale om at give alle unge Piger en faglig huslig Uddannelse, det vilde hæmme deres Udvikling paa andre Omraader for meget, og Kvinderne maa jo have samme Ret som Mændene til fri personlig Udfoldelse af medfødte Evner og Anlæg. Hverken de eller Samfundet kan være tjent med, om de ensidigt blev presset i den samme huslige Form. Derfor maa der mere end nu skelnes mellem en almen Uddannelse af den kvindelige Ungdom, der tager Sigte paa den vordende Moder og Husmoder og den faglige Uddannelse, der har Husgerning som Erhverv til Maal.

Hertil maa der kræves en alsidig og systematisk Uddannelse. Men en saadan kan ikke erhverves i Hjemmene, selv om Husmødrene er nok saa dygtige. De forskellige Hjem Forhold begrænser nemlig Uddannelsen til de Omraader, hvorunder vedkommende Hjem lever. Der maa en virkelig Læretid til under en faguddannet Mester — om man vil en Husgerningsmester.

En saadan Mesters Opgave skulde ikke alene være at oplære Elever. Nej, denne maatte ogsaa kunne paatage sig at lede og udføre Arbejdet i Hjemmene og for Hjemmene, som Forholdene krævede det: Madlavning, Vask, Rengøring, Syge-, Barneplejning, Syning m. m. Ønsker man eet eller andet Arbejde udført, henvender man sig til en Mester, ligesom nu til en Malermester, naar man vil have sin Lejlighed malet. Er Arbejdet ikke udført tilfreds-